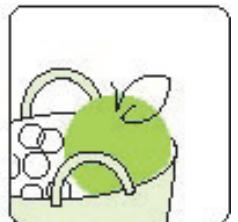
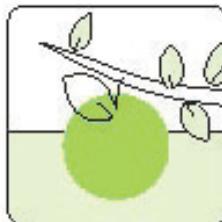
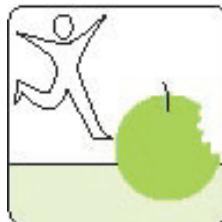

Radni dokument Službi Komisije o razumijevanju određenih odredbi o fleksibilnosti predviđenih uredbama o higijeni. Često postavljana pitanja. Smjernice za subjekte u poslovanju s hranom

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, **XXX**
SEC(2010) 985 Revision of 2023
[...](2023) **XXX** Final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

**o razumijevanju određenih odredbi o fleksibilnosti predviđenih uredbama o
higijeni
Često postavljana pitanja
Smjernice za subjekte u poslovanju s hranom**

priložene dokumentima

Uredba (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o higijeni hrane i

**Uredba (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju određenih
higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla**

Ovaj Radni dokument službi Komisije ne odražava nužno stajalište Komisije

HR

HR

1. UVOD

Ovaj dokument trebao bi poslužiti kao osnova za bolje razumijevanje određenih odredbi o fleksibilnosti predviđenih u uredbama o higijeni i dovesti do bolje primjene tih odredbi u državama članicama. Potrebno je naglasiti da fleksibilnost uredbi o higijeni nije ograničena na stavke navedene u ovom dokumentu.

Osim toga, potrebno je napomenuti da ovaj dokument obuhvaća samo pravila u okviru uredbi o higijeni, a ne i drugog relevantnog zakonodavstva kao što je ono o zahtjevima u pogledu zdravlja životinja, kontroli rezidua i označivanju. Stoga biste se trebali obratiti svojim nadležnim tijelima kako biste u potpunosti razumjeli relevantne odredbe koje se primjenjuju na vašu djelatnost u različitim područjima.

Odredbe o fleksibilnosti sadržane u uredbama o fleksibilnosti nude sljedeće mogućnosti:

- odobrenje:
 - i. **odstupanja/iznimki** od određenih zahtjeva utvrđenih u prilozima uredbama o higijeni
 - ii. **prilagodbi** određenih zahtjeva utvrđenih u prilozima uredbama o higijeni
- **izuzimanje** određenih djelatnosti iz područja primjene uredbi o higijeni.

Pri primjeni odredbi o fleksibilnosti države članice općenito moraju donijeti nacionalne mjere.

Pri provedbi odredbi o fleksibilnosti vodeća su načela supsidijarnost i transparentnost:

- na temelju načela transparentnosti svaki nacrt takvih nacionalnih mera mora se dostaviti Komisiji i drugim državama članicama,
- na temelju načela supsidijarnosti države članice u najboljem su položaju za pronalaženje rješenja za lokalne situacije.

Ove smjernice trebalo bi upotrebljavati zajedno sa smjernicama za provedbu uredbi o higijeni:

- Smjernice za provedbu određenih odredbi Uredbe (EZ) br. 852/2004 (opći higijenski zahtjevi)
- Smjernice za provedbu određenih odredbi Uredbe (EZ) br. 853/2004 (posebni higijenski zahtjevi za proizvode životinjskog podrijetla)
- Obavijest Komisije o provedbi sustava upravljanja sigurnošću hrane kojima su obuhvaćeni dobra higijenska praksa i postupci koji se temelje na načelima HACCP-a, uključujući olakšavanje/fleksibilnost provedbe u određenim poduzećima u prehrambenom sektoru (2022/C 355/01)
- Obavijest Komisije sa smjernicama o sustavima upravljanja sigurnošću hrane za maloprodajne djelatnosti hrane, uključujući doniranje hrane (2020/C 199/01).

Terminologija i pravila za provedbu uredbi o higijeni, uključujući odredbe o fleksibilnosti, objašnjeni su u ovim smjernicama koje se objavljaju na internetskim stranicama GU-a SANTE na sljedećoj poveznici:

https://food.ec.europa.eu/safety/biological-safety/food-hygiene/guidance-platform_en

Posebnu pozornost potrebno je obratiti i na dokument „Razumijevanje određenih odredbi o

fleksibilnosti predviđenih u uredbama o higijeni – smjernice za nadležna tijela” (*Understanding of certain provisions on flexibility provided in the Hygiene Regulations - Guidelines for competent authorities*) sastavljen usporedno s ovim dokumentom o najčešćim pitanjima.

Posebni tehnički pojmovi korišteni u ovom dokumentu i za potrebe ovog dokumenta mogu se naći u tablici u nastavku.

Tehnički pojam	Značenje
Uredbe o higijeni	uredbe (EZ) br. 852/2004 i (EZ) br. 853/2004
Opći higijenski zahtjevi EU-a	relevantni zahtjevi iz Uredbe (EZ) br. 852/2004
Posebni higijenski zahtjevi EU-a	relevantni zahtjevi iz Uredbe (EZ) br. 853/2004

Najnovije verzije uredbi o higijeni mogu se pronaći tako da se na stranici <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=hr> upišu godina (2004.) i broj (852 ili 853) pa odabere „Uredba”. Zatim kliknite na datum uz „Trenutačni pročišćeni tekst” i pronaći ćete važeću verziju na svim jezicima EU-a.

2. PITANJA I ODGOVORI

2.1. Tradicionalni prehrambeni proizvodi

Pitanje 1:

„U mojoj zemlji postoji duga tradicija proizvodnje sira. Sirovina je ovčje mlijeko, a sir se proizvodi na poljoprivrednom gospodarstvu u planinama. Zbog tradicionalnog načina proizvodnje (u pastirskim kolibama visoko u planinama), za te je prostore teško, ako ne i nemoguće, biti u skladu s pravilima EU-a. Osim toga, teško je postići potpunu sukladnost s pravilima za prijevoz tih proizvoda s planina u lokalne trgovine. Zabranjuje li EU proizvodnju tih proizvoda?”

ODGOVOR:

Ne, EU priznaje tradicionalne prehrambene proizvode kao vrijednu i nezamjenjivu baštinu država članica, a time i Europske unije. Zato se uredbama o higijeni osigurava fleksibilnost posebno za proizvodnju te vrste proizvoda, pod uvjetom da je proizvod siguran.

Pravila za proizvodnju sira na poljoprivrednom gospodarstvu pogledajte u odgovoru na pitanje 8.

Pitanje 2:

„Kad hranu koju proizvodim mogu smatrati **hranom s tradicionalnim svojstvima** i koja se odstupanja mogu odobriti za takvu hranu?”

ODGOVOR:

Prehrambeni proizvodi s tradicionalnim svojstvima su prehrambeni proizvodi koji se tradicionalno proizvode u državama članicama:

- (a) koji su povijesno prepoznati kao tradicionalni proizvod ili
- (b) koji se proizvode prema registriranim tehničkim referencama na tradicionalne postupke ili prema tradicionalnim metodama proizvodnje ili
- (c) koji su zaštićeni kao tradicionalni prehrambeni proizvod zakonodavstvom EU-a¹, nacionalnim, regionalnim ili lokalnim zakonom.

Za tu vrstu prehrambenih proizvoda zakonodavstvo EU-a državama članicama omogućuje **da odobre odstupanja** od:

- općih higijenskih zahtjeva za prostore u kojima su takvi proizvodi izloženi određenoj sredini potrebnoj za razvoj njihovih svojstava (konkretno zidovi, stropovi i vrata koji nisu glatki, nepropusni, neupijajući ili izrađeni od materijala otpornog na koroziju i prirodni geološki zidovi, stropovi i podovi)
- mjera čišćenja i dezinfekcije takvih prostora i učestalosti njihova obavljanja kako bi se uzela u obzir specifična ambijentalna flora
- zahtjeva u pogledu materijala od kojih su izrađeni instrumenti i oprema koji se upotrebljavaju za pripremu, ambalažiranje i pakiranje tih proizvoda; instrumenti i oprema uvijek se moraju održavati u zadovoljavajućem higijenskom stanju te ih je potrebno redovito čistiti i dezinficirati.

Ako vaš proizvod ispunjava prethodno navedene zahtjeve i želite znati kako se fleksibilnost primjenjuje u vašoj zemlji, trebali biste se obratiti nadležnom tijelu.

Pitanje 3:

„Postoji li dodatna fleksibilnost ako se primjenjuju **tradicionalne metode proizvodnje**?“

ODGOVOR:

Postoji. Ako se prehrambeni proizvodi tradicionalno proizvode u državama članicama i postoji potreba za prilagodbom drugih zahtjeva osim onih spomenutih u odgovoru na pitanje 2, zakonodavstvo EU-a državama članicama dopušta da donese nacionalne mjere kako bi **prilagodile zahtjeve** iz uredbi o higijeni.

Ako je vaša metoda proizvodnje, prerade ili distribucije hrane tradicionalna i želite znati kako se fleksibilnost primjenjuje u vašoj zemlji, trebali biste se obratiti nadležnom tijelu.

¹ Kad je riječ o prehrambenim proizvodima s tradicionalnim svojstvima koji su zaštićeni zakonodavstvom EU-a, garantirano tradicionalni specijaliteti (GTS) registrirani na temelju Uredbe (EZ) br. 509/2006 te zaštićene označe izvornosti (ZOI) i zaštićene označe zemljopisnog podrijetla (ZOZP) proizvedeni na tradicionalan način na temelju Uredbe (EZ) br. 510/2006 mogu ispunjavati uvjete za predmetna odstupanja.

2.2. Meso i mesni proizvodi

Pitanje 4:

„Imam **mesnicu**. Rečeno mi je da moja mesnica mora biti odobrena i da mora ispunjavati sva pravila EU-a. Možete li mi reći koje zahtjeve trebam ispuniti radi sukladnosti s tim zakonodavstvom?”

ODGOVOR:

U uredbama o higijeni ne postoji definicija „mesnice”. Higijenska pravila EU-a primjenjuju se ovisno o aktivnostima koje se stvarno obavlaju u objektima.

Najprije trebate provjeriti je li vam potrebna samo **registracija ili odobrenje** (registracija znači da nadležnom tijelu morate poslati informacije o svojem objektu/aktivnostima, ali možete odmah početi obavljati svoju djelatnost; odobrenje znači da vas nakon takvog zahtjeva nadležno tijelo mora posjetiti i odobriti prije nego što počnete s radom). Objekti koji se uobičajeno nazivaju „mesnice”, koji samo isporučuju meso ili mesne proizvode izravno krajnjem potrošaču (a ne kolju životinje), smatraju se maloprodajnim objektima. Stoga ih je potrebno samo registrirati. Zakonodavstvo EU-a ne zahtijeva odobrenje takvih mesnica.

Međutim, države članice mogu zahtijevati odobrenje na nacionalnoj razini u skladu sa svojim nacionalnim mjerama. Potrebno je provjeriti s nadležnim tijelom postoje li takve nacionalne mjere.

Drugo, primjenjuju se određeni **zahtjevi EU-a u pogledu mesnica**.

Primjenjuju se opći higijenski zahtjevi, uključujući postupke koji se temelje na načelima HACCP-a. Potrebno je zapamtiti da se postupci koji se temelje na načelima HACCP-a mogu provesti na fleksibilan način, posebno u malim mesnicama. Sve države članice i Komisija sastavile su posebne smjernice radi informiranja o fleksibilnosti pri provedbi postupaka koji se temelje na načelima HACCP-a u poduzećima u prehrambenom sektoru na maloprodajnoj razini.

Te su smjernice dostupne na sljedećoj stranici na internetskim stranicama GU-a SANTE i u Službenom listu na:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=OJ:C:2020:199:TOC>. Osim toga, u nekim **državama članicama** prehrambeni sektori sastavili su **nacionalne vodiče za dobru praksu**, koje su ocijenila nadležna tijela. Ti se vodiči mogu upotrebljavati na dobrovoljnoj osnovi i mogu služiti kao dobar i praktičan alat za provedbu higijenskih zahtjeva u poduzećima u prehrambenom sektoru. Svi nacionalni vodiči za dobru praksu šalju se u registar kojim upravlja Komisija. Taj je registar objavljen na internetskim stranicama GU-a SANTE na sljedećoj adresi:

<https://webgate.ec.europa.eu/dyna2/hygienelegislation/>

Naposljetu, države članice mogu iskoristiti odredbe o fleksibilnosti i donijeti nacionalne mjere kako bi **prilagodile zahtjeve u pogledu izgradnje, uređenja i opreme** mesnica.

Pitanje 5:

„Imam poljoprivredno gospodarstvo sa svinjama i govedima. Uz to, želim **klati životinje za potrebe svoje mesnice koja se nalazi na poljoprivrednom gospodarstvu**, proizvoditi meso i neke tradicionalne mesne proizvode te izravno prodavati te proizvode kupcima u svojoj mesnici. Kapacitet mojeg poljoprivrednog gospodarstva vrlo je malen i svi moji proizvodi bit će poslani samo u moju mesnicu. Smatram da bi moj prostor trebao ispunjavati samo zahtjeve za mesnice. Jesam li u pravu?”

ODGOVOR:

Trebate ispunjavati zahtjeve za mesnice koji su objašnjeni u odgovoru na pitanje 4.

Međutim, samo primarnu proizvodnju i aktivnosti maloprodaje nije potrebno odobriti u skladu s uredbama o higijeni. Klanje životinja ne spada u primarnu proizvodnju i ne može se smatrati maloprodajom. **Aktivnosti klanja na poljoprivrednom gospodarstvu** moraju se obavljati u skladu s odgovarajućim općim higijenskim pravilima EU-a i posebnim higijenskim pravilima EU-a za klaonice. Objekti za klanje na poljoprivrednom gospodarstvu moraju biti odobreni od strane nadležnog tijela.

Neovisno o tome nalaze li se na poljoprivrednom gospodarstvu ili izvan njega, objekti za klanje uvijek moraju biti odobreni od strane nadležnog tijela i ispunjavati zahtjeve za klaonice ako **aktivnosti klanja obavljaju subjekti koji vode mesnice**.

Međutim, države članice mogu iskoristiti odredbe o fleksibilnosti i donijeti nacionalne mjere kako bi prilagodile zahtjeve u pogledu izgradnje, uređenja i opreme za te objekte. Potrebno je provjeriti s nadležnim tijelom postoje li takve nacionalne mjere.

Osim toga, u određenim okolnostima može vam biti dopušteno omamljivanje i iskrvarenje određenih životinja na poljoprivrednom gospodarstvu u skladu s odjeljkom I. poglavljem VI.a Priloga III. Uredbi (EZ) br. 853/2004.

Pitanje 6:

„Imam **klaonicu malog kapaciteta** i pripadajuću rasjekavaonicu. Mislim da je malim objektima koji nude meso samo lokalno vrlo teško ispuniti stroga pravila EU-a i da je neprimjerno tražiti to od njih.”

ODGOVOR:

S državama članicama je 2004. dogovoreno da svi objekti (uključujući male klaonice i rasjekavaonice) mogu stavljati hranu na tržište Zajednice ako su odobreni u skladu s uredbama o higijeni.

Međutim, države članice mogu iskoristiti fleksibilnost predviđenu uredbama o higijeni i po potrebi prilagoditi zahtjeve iz prilogâ uredbama o higijeni za tu vrstu objekta – na primjer, mogu prilagoditi zahtjeve u pogledu izgradnje, uređenja i opreme.

To znači da se radi nastavka rada mogu uvesti određene prilagodbe zahtjevâ, koje je potrebno izraditi kao nacionalne mjere i koje nadležna tijela trebaju dostaviti.

Potrebno je provjeriti s nadležnim tijelom postoje li takva pravila.

2.3. Mlijeko i mlijecni proizvodi

Pitanje 7:

„Imam malo poljoprivredno gospodarstvo (s 10 krava) i želim **prodavati (sirovo) mlijeko na poljoprivrednom gospodarstvu i trgovini u obližnjem gradu**. Koje zahtjeve trebam ispuniti?”

ODGOVOR:

Mužnja i skladištenje mlijeka na poljoprivrednom gospodarstvu smatra se primarnom proizvodnjom, a sirovo mlijeko smatra se primarnim proizvodom. Stoga je izuzimanje od zahtjeva EU-a moguće uz određene uvjete.

Za izravnu opskrbu sirovim mlijekom vrijede sljedeći uvjeti za izuzimanje od zahtjeva EU-a:

- sirovo mlijeko (neobrađeno) isporučuje poljoprivrednik ili
- sirovo mlijeko isporučuje se izravno krajnjem potrošaču ili lokalnoj maloprodajnoj trgovini i
- sirovo mlijeko isporučuje se u malim količinama.

Ako se sirovo mlijeko isporučuje u malim količinama izravno krajnjem potrošaču ili lokalnom maloprodajnom objektu koji tim mlijekom izravno opskrbljuje krajnjeg potrošača, ta aktivnost izuzeta je od općih i posebnih higijenskih zahtjeva EU-a. Odobrenje nije potrebno. Međutim, za te se aktivnosti moraju donijeti nacionalne mjere u državama članicama. Ako nacionalna pravila nisu donesena ili ako vaša aktivnost nije u skladu s pravilima utvrđenima na nacionalnoj razini, primjenjuju se opći i posebni higijenski zahtjevi EU-a.

Osim toga, sirovo mlijeko bez iznimke mora biti dobiveno iz stada goveda (uključujući bivole), ovaca ili koza koja su u skladu sa zakonodavstvom EU-a službeno slobodna od bruceloze goveda, bruceloze ovaca i koza te tuberkuloze goveda.

Stoga biste kao poljoprivrednik trebali provjeriti:

- jesu li u vašoj državi članici donesene nacionalne mjere za izravnu opskrbu sirovim mlijekom
- što se u vašoj državi članici smatra malom količinom i smijete li koristiti tu mogućnost
- koja su pravila na snazi u vašoj državi članici.

Pitanje 8:

„Imam poljoprivredno gospodarstvo s kravama i **na njemu proizvodim sir**. Želim prodavati svoj sir na poljoprivrednom gospodarstvu ili u lokalnoj trgovini. Koja pravila EU-a o higijeni hrane trebam ispuniti?”

ODGOVOR:

Sir je u načelu rezultat prerade sirovog ili termički obrađenog mlijeka. Zato sir nije primarni proizvod, čak ni kad se proizvodi na poljoprivrednom gospodarstvu.

Stoga proizvodnja sira na poljoprivrednom gospodarstvu u načelu mora ispunjavati odgovarajuće opće i posebne zahtjeve EU-a u pogledu higijene hrane i **potrebno je odobrenje**.

Međutim, kad se sir u cijelosti proizvodi i prodaje na poljoprivrednom gospodarstvu ili na lokalnoj tržnici (tjedna tržnica, poljoprivredna tržnica itd.) izravno krajnjim potrošačima, ta je aktivnost obuhvaćena pojmom maloprodaje. Stoga su primjenjivi samo opći higijenski zahtjevi i u tom slučaju nije potrebno odobrenje.

Osim toga, države članice mogu iskoristiti odredbe o fleksibilnosti i donijeti nacionalne mjere kako bi **prilagodile zahtjeve u pogledu izgradnje, uređenja i opreme** tih objekata. Potrebno je provjeriti s nadležnim tijelom postoje li takve nacionalne mjere.

Mliječni proizvodi od sirovog mlijeka moraju biti dobiveni iz stada goveda (uključujući bivole), ovaca i koza koja su u skladu sa zakonodavstvom EU-a službeno slobodna od bruceloze goveda, bruceloze ovaca i koza te tuberkuloze goveda. Međutim, budući da za sir od sirovog mlijeka s razdobljem zrenja duljim od dva mjeseca postoje odstupanja, trebali biste se obratiti svojem nadležnom tijelu.

2.4. Med

Pitanje 9:

„Bavim se pčelarstvom i **prodajem med iz vlastite proizvodnje krajnjem potrošaču**. U budućnosti želim svoj med slati u objekt u kojem se med **pakira i šalje u trgovine u cijeloj mojoj zemlji**. Postoje li razlike u zahtjevima koje moram ispuniti?”

ODGOVOR:

Pčelarstvo i proizvodnja meda smatraju se primarnom proizvodnjom, a med se smatra primarnim proizvodom. Stoga je izuzimanje od uredbi o higijeni moguće u uvjetima navedenima u nastavku.

Izravna opskrba medom izuzeta je iz područja primjene uredbi o higijeni ako su primijenjena sljedeća načela:

- med isporučuje proizvođač ili
- med se isporučuje izravno krajnjem potrošaču ili lokalnoj maloprodajnoj trgovini koja izravno opskrbuje krajnjeg potrošača i
- med se isporučuje u malim količinama.

To znači da, ako se med proizvodi i u cijelosti prodaje na poljoprivrednom gospodarstvu ili na lokalnoj tržnici (tjedna tržnica, poljoprivredna tržnica itd.) u malim količinama izravno krajnjim potrošačima, ne primjenjuju se opći i posebni higijenski zahtjevi EU-a i nije potrebno odobrenje. Za te se aktivnosti moraju donijeti nacionalne mjere u državama članicama. Ako nacionalna pravila nisu donesena ili ako vaša aktivnost ne ispunjava pravila utvrđena na nacionalnoj razini, primjenjuju se opći higijenski zahtjevi EU-a.

Stoga biste trebali provjeriti:

- jesu li u vašoj državi članici donesene nacionalne mjere za izravnu opskrbu medom

- što se u vašoj državi članici smatra malom količinom meda i smijete li koristiti tu mogućnost
- koja se pravila primjenjuju na vas.

Ako uz to želite **isporučivati med objektu u kojem se med ambalažira** (ili miješa s drugim medom i ambalažira) i zatim **isporučuje maloprodajnim trgovinama, situacija** se mijenja. Budući da objekt za ambalažiranje nije maloprodajna trgovina, ne primjenjuju se pravila za izravnu opskrbu malim količinama meda (vidjeti gore).

Na vaše aktivnosti kao opskrbljivača takvog objekta medom primjenjuju se opći higijenski zahtjevi EU-a.

2.5. Voće i povrće

Pitanje 10:

„Velim ići u šumu i brati **borovnice i gljive**. Želim ih prodavati kupcima na lokalnoj tržnici. Primjenjuju li se na to higijenska pravila EU-a?”

ODGOVOR:

Branje borovnica i gljiva u divljini i njihov prijevoz na lokalnu tržnicu smatraju se primarnom proizvodnjom, a borovnice i gljive smatraju se primarnim proizvodima. Stoga je izuzimanje od zahtjeva EU-a moguće u određenim uvjetima.

Izravna opskrba borovnicama i gljivama, kao i drugim voćem i povrćem, izuzeta je iz područja primjene uredbi o higijeni ako su primjenjena sljedeća načela:

- borovnice i gljive (neobrađene) isporučuje osoba koja ih je ubrala ili
- ti se proizvodi isporučuju izravno krajnjem potrošaču ili lokalnoj maloprodajnoj trgovini i
- ti se proizvodi isporučuju u malim količinama.

Ako proizvođač (u ovom slučaju osoba koja je ubrala proizvode u divljini) izravno isporučuje primarne proizvode u malim količinama krajnjem potrošaču ili lokalnom maloprodajnom objektu koji tim proizvodima izravno opskrbuje krajnjeg potrošača, takva aktivnost izuzeta je od općih higijenskih zahtjeva EU-a. Za te se aktivnosti moraju donijeti nacionalne mjere u državama članicama. Ako nacionalna pravila nisu donesena ili ako vaša aktivnost ne ispunjava pravila utvrđena na nacionalnoj razini, primjenjuju se opći higijenski zahtjevi EU-a.

Stoga biste trebali provjeriti:

- jesu li u vašoj državi članici donesene nacionalne mjere za izravnu opskrbu tim proizvodima
- što se u vašoj državi članici smatra malom količinom i smijete li koristiti tu mogućnost
- koja se pravila primjenjuju na vas.

Posebnu pozornost potrebno je obratiti na činjenicu da u nekim državama članicama uz higijenska pravila mogu biti propisana i nacionalna pravila za kvalitetu tih proizvoda kao i obvezno ospozobljavanje ljudi koji beru te proizvode i stavlju ih na tržiste.

Pitanje 11:

„Mali sam poljoprivrednik i proizvodim sok i džem od voća koje berem. Želim ih prodavati trgovinama u svojoj regiji. Je li to moguće?”

ODGOVOR:

Ako poljoprivredno gospodarstvo upotrebljava svoju berbu ili dio svoje berbe (npr. jabuke ili šljive) za proizvodnju voćnog soka ili džema u svojim prostorima radi prodaje, takvo poljoprivredno gospodarstvo nadilazi razinu primarne proizvodnje. Aktivnost proizvodnje voćnog soka ili džema smatra se aktivnošću nakon primarne proizvodnje i stoga podliježe odgovarajućim općim higijenskim zahtjevima EU-a.

Međutim, države članice mogu iskoristiti odredbe o fleksibilnosti i donijeti nacionalne mjere kako bi prilagodile zahtjeve u pogledu izgradnje, uređenja i opreme za te objekte. Potrebno je provjeriti s nadležnim tijelom postoje li takve nacionalne mjere.